

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 23/2011 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2012 samt lagar om ändring av vissa skattelagar

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till komplettering av regeringens proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2012 samt lagar om ändring av vissa skattelagar (RP 50/2011 rd)

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 13 oktober 2011 Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2012 samt lagar om ändring av vissa skattelagar (RP 50/2011 rd) och den 29 november 2011 Regeringens proposition till riksdagen med förslag till komplettering av regeringens proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2012 samt lagar om ändring av vissa skattelagar (RP 50/2011 rd) (RP 130/2011 rd) till finansutskottet för beredning.

Lagmotionerna

Utskottet har behandlat följande motioner i samband med propositionerna:

- LM 6/2011 rd — Tytti Tuppurainen /sd: Lag om ändring av 89 § i inkomstskattelagen (6.10.2011)
- LM 8/2011 rd — Esko Kiviranta /cent: Lag om ändring av 6 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (14.10.2011)

- LM 18/2011 rd — Kimmo Tiilikainen /cent m.fl.: Lag om ändring av inkomstskattelagen (2.11.2011)
- LM 19/2011 rd — Kimmo Tiilikainen /cent m.fl.: Lag om inkomstskatteskalen för 2012 (2.11.2011)
- LM 22/2011 rd — Pirkko Ruohonen-Lerner /saf: Lag om inkomstskatteskalen för 2012 (2.11.2011)
- LM 25/2011 rd — Pirkko Ruohonen-Lerner /saf: Lag om ändring av 23 och 124 § i inkomstskattelagen (2.11.2011)
- LM 26/2011 rd — Pirkko Ruohonen-Lerner /saf: Lag om temporärt höjda avskrivningar på produktiva investeringar (2.11.2011)
- LM 29/2011 rd — Esko Kiviranta /cent: Lag om ändring av 124 § i inkomstskattelagen (10.11.2011)

FiUB 23/2011 rd — RP 50/2011 rd, RP 130/2011 rd

- LM 38/2011 rd — Kimmo Tiilikainen /cent m.fl.: Lag om temporärt höjda avskrivningar på produktiva investeringar (16.11.2011)
- LM 41/2011 rd — Kimmo Tiilikainen /cent m.fl.: Lag om ändring av 124 § i inkomstskattelagen (16.11.2011)

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- specialmedarbetare Ann-Mari Kemell, specialmedarbetare Ilkka Lahti och finansråd Elin Pylkkänen, finansministeriet
- regeringsråd Vilppu Talvitie och överinspektör Matti Mäkelä, jord- och skogsbruksministeriet
- chefsjurist Matti Merisalo, Skatteförvaltningen
- utredningschef Eugen Koev, Akava rf
- ledande skatteexpert Tero Honkavaara, Finlands Näringsliv rf
- ordförande Ari Lääperi, Etelä-Suomen yhteismetsähoitokunta

- avdelningschef Tomi Viitala, Centralhandelskammaren
- ecklesiastikråd Pirjo Pihlaja, Kyrkostyrelsen
- direktör Timo Sipilä, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf
- tf. resultatsområdeschef Pekka Ripatti, Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio
- chef för skogsärenden Jouni Väkevä, Skogsindustri rf
- skatteexpert Simo Valtti, Familjeföretagens förbund rf
- ekonomisk expert Helena Pentti, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- skatteexpert Jukka Hakola och biträdande direktör Reijo Vuorento, Finlands Kommunförbund
- direktör Anna Lundén, Företagarna i Finland rf
- chefsekonomist Minna Punakallio, Skattebetalarnas Centralförbund rf.

Dessutom har skriftliga utlåtanden lämnats av

- Kyrkostyrelsen
- Kuusamon yhteismetsä
- Skogsforskningsinstitutet
- Finlands Kommunförbund
- Svenska lantbruksproducenters centralförbund SLC rf
- Företagarna i Finland
- finansministeriet.

PROPOSITIONERNA OCH LAGMOTIONERNA

Regeringens proposition RP 50/2011 rd

Propositionen innehåller ett förslag till progressiv inkomstskatteskala som ska tillämpas vid statsbeskattningen för 2012.

Inkomstskattelagen ska ändras så att arbetsinkomstsvdragets högsta belopp och skattesatsen på skatteintaget samt grundavdragets högsta belopp höjs.

Samfundsskattesatsen sänks från nuvarande 26 till 25 procent. Skattesatsen för kapitalinkomst föreslås höjd från nuvarande 28 till 30 procent och beskattningen ska bli progressiv, dvs. skattesatsen för kapitalinkomst ska vara 32

procent till den del kapitalinkomsten överstiger 50 000 euro. Skattesatsen för samfällda förmåner föreslås höjd från 26 till 28 procent. Det högsta skattefria beloppet i euro för vinstutdelning från bolag som inte är offentligt noterade sänks från nuvarande 90 000 till 60 000 euro.

Källskattesatsen för vinstutdelning, ränta och royalty som betalas till begränsat skattskyldigt samfund sänks till 25 procent. Samfundsskattesatsen för inkomst som betalas till begränsat skattskyldiga i den ordning som avses i lagen om beskattningsförfarande föreslås bli sänkt till 25 procent. Den källskattesats som i vissa situatio-

ner tillämpas bland annat på begränsat skattskyldiga samfund för inkomst av vinstutdelning från investeringar i aktier sänks till 18,75 procent. Källskattesatsen för vissa andra inkomster som betalas till begränsat skattskyldiga föreslås bli höjd till 30 procent. Den skattesats som tillämpas på begränsat skattskyldiga för kapitalinkomst höjs till 30 procent och till den del inkomsten överstiger 50 000 euro till 32 procent.

Avdragsrätten för räntor på lån som hänför sig till stadigvarande bostad begränsas så att 75 procent av räntorna är avdragsgilla från och med skatteåret 2014. Avdragsrätten för lånen begränsas stegvis så att 85 procent av räntorna är avdragsgilla skatteåret 2012 och 80 procent skatteåret 2013.

Hushållsavdragets maximibelopp sänks till 2 000 euro. Samtidigt sänks den avdragbara procentuella andelen av kostnaderna.

En fysisk person och ett dödsbo ska ännu i beskattningen för 2012 från sin förvärvsinkomst få göra avdrag för penningdonationer på minst 850 och högst 250 000 euro till ett universitet eller en högskola i syfte att främja konst eller vetenskap.

Skattefriheten för stöd enligt lagen om finansiering av ett hållbart skogsbruk ska slopas.

Lagen om källskatt för löntagare från utlandet ändras så att tillämpningen förlängs till att gälla arbete som börjar 2012—2015.

Lagen om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet förlängs till att även omfatta investeringar 2012 och 2013.

Dessutom ska den negativa effekt sänkningen av samfundsskattesatsen har på kommunernas skatteinkomster kompenseras genom att kommunernas andel av samfundsskatteintäkterna höjs med 0,88 procentenheter samtidigt som statens andel sänks i motsvarande grad. Kommunernas andel av samfundsskatteintäkterna höjs temporärt för 2012 och 2013 med fem procentenheter från 22,87 till 27,87 procent och församlingarnas andel med 0,40 procentenheter från 1,75 till 2,15 procent samtidigt som statens tilldelning sänks i motsvarande grad från 75,38 till 69,98 procent.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2012 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2012 och tillämpas första gången vid beskattningen för 2012. Den temporära bestämmelsen om avdragsrätten för räntan på en bostadsskuld är i kraft till slutet av 2013 och den permanenta räntebestämmelsen tillämpas första gången vid beskattningen för 2014. Ändringen av donationsavdraget gäller till utgången av 2012. Den temporära ändringen av fördelningen av samfundsskatten gäller till utgången av 2013 och tillämpas på redovisningar för skatteåren 2012 och 2013. De ändrade skattesatserna för begränsat skattskyldiga för inkomst tillämpas på inkomst som förvärvas den dag då lagen träder i kraft eller därefter.

Regeringens proposition 130/2011 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2012 samt lagar om ändring av vissa skattelagar föreslås bli kompletterad.

Inkomstskattelagen föreslås bli ändrad så att arbetsinkomstavdragets högsta belopp och skattesatsen på skatteintaget höjs och avskrivningsprocenten sänks jämfört med de belopp som föreslogs i den tidigare propositionen. Vidare ska den högsta marginalskattesatsen i den progressiva förvärvsinkomstskatteskalen vid statsbeskattningen för 2012 sänkas med 0,25 procentenheter.

Samfundsskattesatsen sänks med en halv procentenhet utöver den sänkning på en procentenhet som föreslogs tidigare; samfundsskattesatsen sjunker därmed från 26 till 24,5 procent.

Källskattesatsen för dividend, ränta och royalty som betalas till begränsat skattskyldigt samfund föreslås bli sänkt till 24,5 i stället för 25 procent som föreslogs tidigare. Samfundsskattesatsen för begränsat skattskyldiga samfund för inkomst som beskattas i den ordning som avses i lagen om beskattningsförfarande föreslås bli sänkt till 24,5 i stället för 25 procent som föreslogs tidigare. Den källskattesats som i vissa situationer tillämpas bland annat på vinstutdel-

ning från investeringar i aktier som betalas till begränsat skattskyldiga samfund föreslås bli sänkt till 18,38 i stället för 18,75 procent som föreslogs tidigare.

Kommunerna kompenseras för inkomstbortfallet på grund av den sänkta samfundsskattesatsen genom att deras andel av samfundsskatteintäkten höjs med 1,35 procentenheter i stället för 0,88 procentenheter som föreslogs tidigare, och genom att statens andel sänks i motsvarande grad.

Församlingarnas andel av samfundsskatteintäkterna höjs med 0,11 procentenheter samtidigt som statens andel sänks i motsvarande grad. På så vis kompenseras församlingarna för minskade samfundsskatteinkomster till följd av den sänkta samfundsskattesatsen med sammanlagt 1,5 procentenheter enligt den tidigare och denna proposition. Dessutom höjs församlingarnas andel av samfundsskatteintäkterna temporärt med 0,04 procentenheter skatteåret 2012, samtidigt som statens andel sänks med motsvarande belopp. Församlingarna kompenseras alltså för sina arbetsgivarkostnader för engångsersättning- en till löntagarna enligt det s.k. ramavtalet.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2012 och avses bli behandlad i samband med den. Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2012 och de ska tillämpas första gången vid beskattningen för 2012. De ändrade skattesatser som ska tillämpas på begränsat skattskyldiga för inkomst tillämpas på inkomst som erhålls den dag då lagen träder i kraft eller därefter.

Lagmotionerna

LM 6/2011 rd. Inkomstskattelagens 89 § föreslås bli ändrad så att också inkomster av insamlade flaskor och burkar befrias från skatt.

Lm 8/2011 rd. I 6 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst föreslås en sådan ändring att den andel av inkomsten för löntagare från utlandet som är befriad från källskatt höjs t.ex. i kortvarigt jordbruks- eller trädgårdsarbete. Den skattefria andelen bör vara

minst 30 euro per vistelsedag, eller 900 euro per månad.

LM 18/2011 rd. Inkomstskattelagen föreslås bli kompletterad med en ny 92 d §. I enlighet med den nya paragrafen ska stöd för närståendevård som betalas med stöd av lagen om närståendevård (937/2005) vara skattefri inkomst.

LM 19/2011 rd. I inkomstskatteskalorna föreslås ändringar som beaktar skattebetalarens betalningsförmåga så till vida att inkomster över 68 200 euro beskattas med en procentenhet mer än regeringen föreslår. Vidare inrättas en ny kategori med en skattesats på 34 procent för årliga inkomster över 90 000 euro. En andra ny kategori inrättas för årliga inkomster över 160 000 euro. Skattesatsen ska vara 36 procent. Den högsta totala marginalen höjs från nuvarande 54,7 till 61 procent för de allra största inkomsterna.

Motionen hör ihop med budgetpropositionen för 2012 och avses bli behandlad i samband med RP 50/2011 rd.

LM 22/2011 rd. Marginalskatten på inkomstskatteskalans fjärde steg (över 70 300 euro per år) föreslås bli höjd från 30 till 32 procent och i skalan föreslås ett femte steg. Dess nedre gräns ska gå vid 100 000 euro och skatten på den del av inkomsten som går över gränsen ska vara 36 procent.

LM 25/2011 rd. I 23 och 124 § i inkomstskattelagen föreslås sådana ändringar att ett allmännyttigt samfund inte bara ska vara skattskyldigt för sina nuvarande inkomster utan också betala 15 procent i skatt för kapitalinkomster som överstiger 100 000 euro per år.

LM 26/2011 rd. I motionen föreslås en lag om temporärt höjda avskrivningar för produktiva investeringar. För nya investeringar som påbörjas 2012 föreslås rätt till dubbla avskrivningar för produktiva investeringar i beskattningen.

LM 29/2011 rd och LM 41/2011 rd. Inkomstskattelagens 124 § föreslås bli ändrad så att inkomstskatten på kapitalinkomst fastställs så att

90 procent av det sammanlagda beloppet av kapitalinkomstandelen av en skattskyldigs företagsinkomst som ska fördelas, kapitalinkomstandelen av inkomstandelen för en delägare i en beskattningssammanslutning, kapitalskatteandelen av inkomstandelen för en delägare i en näringsammanslutning och för ren kapitalinkomst av skogsbruk betraktas som beskattningsbar kapitalinkomst och 10 procent som skattefri inkomst.

LM 38/2011 rd. I motionen föreslås en lag om temporärt höjda avskrivningar för produktiva investeringar. Det högsta beloppet för avskrivningar för utgifterna för förvärv av nya fabriker och verkstäder och för maskiner och anordningar för fabriker och verkstäder 2012—2015 föreslås vara dubbelt så stort som de högsta beloppen för normala avskrivningar.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Utskottet tillstyrker propositionerna med ändringar.

Regeringens proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2012 samt lagar om ändring av vissa skattelagar (RP 50/2011 rd) täcker in merparten av de åtgärder i regeringsprogrammet som gäller inkomstbeskattningen. Den är en balanserad helhet som sammanställts i ett svårt ekonomiskt läge och den beaktar såväl målet att beskattningen av arbete ska vara sporrande som att inkomstskillnaderna måste minskas.

Propositionen har kompletterats enligt vad som överenskommit i regeringsprogrammet direkt efter det att de centrala arbetsmarknadsorganisationernas ramavtal av den 13 november 2011 godkänts med tillräckligt bred uppslutning genom branschvisa arbets- och tjänstekollektivavtal (RP 130/2011 rd). Där beaktas de extra insatser med vilka Finlands konkurrenskraft, sysselsättning och hushållens köpkraft under rådande förhållanden bäst kan främjas.

Utskottet anser att propositionerna är konstruktiva och tillstyrker de viktigaste förslagen i dem.

Utskottet tar i korthet särskilt upp de mest relevanta synpunkterna på inkomstunderlag och avdragsgrunder och hur kommuner och församlingar kompenseras för skatteomläggningarna. Beträktelsen avslutas med de föreslagna de minimis-bestämmelserna som avses bli permanenta och en del enskilda frågor.

Förändringarna i inkomstunderlaget

Beskattningen av förvärvsinkomster. Beskattningen av löneinkomster håller i snitt samma nivå som i år i och med att effekterna av inflationen och inkomstnivåhöjningen har kompenserats genom föreslagna ändringar i skatteskalen och arbetsinkomstavrdraget. Den sammantagna effekten av de här åtgärderna är, förslagen i ramavtalet medräknade, ca 520 miljoner euro. Dessutom lindras beskattningen för låginkomsttagare genom höjt arbetsinkomstavrdrag och höjt grundavdrag i kommunalbeskattningen, bäge med 200 miljoner euro. I kompletteringspropositionen föreslås också en andel på 0,2 procent av löntagarnas höjda arbetspensionsförsäkringspremie bli kompenserad.

Förvärvsinkomstbeskattningen omfattas alltså av åtgärder värda totalt 920 miljoner euro och de prioriterar mycket starkt låginkomsttagare.

De föreslagna ändringarna får indirekta återverkningar också för beskattningen av pensioner; den genomsnittliga skattegraden för pensionsinkomster är nästa år lägre än i år. Pensionsbeskattningen lindras dels genom ändringar i skatteskalen, dels genom att grundavdraget höjs från 2 250 till 2 850 euro och genom de ändringar i pensionsinkomstavrdraget i stats- och kommunalbeskattningen som automatiskt följer av skatteunderlaget.

Utskottet anser att de föreslagna ändringarna i förvärvsinkomstbeskattningen är korrekt avvägda och rätt riktade. Utom att de minskar in-

komstskillnaderna stärker de också hushållens köpkraft.

Beskattningen av samfund. Det är motiverat att samfundsskattesatsen sänks med sammanlagt 1,5 procentenheter för att trygga företagens internationella konkurrenskraft. Enligt en statisk modell minskar ändringen de årliga skatteinkomsterna med omkring 310 miljoner euro. Men om de positiva förväntningarna på modellen infrias är minskningen mindre.

Den nya samfundsskattesatsen 24,5 procent skulle vara lägre än i OECD-länderna (26,4 procent) eller EU15 (26,67 procent) i snitt, men högre än i EU27 i snitt (22,12)¹. Av våra viktigaste referentländer skulle bl.a. Sverige och Tyskland också i fortsättningen ha en högre samfundsskattesats (26,3 respektive 29,41 procent) än vi. Skillnaden mot Estland pekar däremot klart i en annan riktning, eftersom Estland över huvudtaget inte beskattar företagens outdelade vinst.

På det hela taget placerar sig Finland alltså bra i en europeisk jämförelse och i relation till OECD-länderna. Med hänsyn till detta är sänkningen konkurrenskraftig, menar utskottet.

Men det behövs internationell bevakning; samfundsskattesatserna har allmänt redan länge varit på väg ner i nästan hela EU15 och inom OECD. I många EU-länder är skattenivån redan färdigt låg. Trenden har varit fortsatt sjunkande i Europa, även om den varit högst moderat de två senaste åren. Den dämpas kanske också av det allmänt svåra ekonomiska läget. Också med hänsyn till detta behövs det aktuell kunskap om vart vi är på väg. — Regeringen har i sitt program kommit överens om att följa upp den internationella utvecklingen och de åtgärder som vidtas i förekommande fall.

Det är dessutom av största vikt att den utredning om näringsbeskattningen som det också avtalats om i regeringsprogrammet snart kommer i gång och att den förbereds i samråd med näringslivet. Många av de ändringar som man vet

kommer att behövas skulle förbättra konkurrenskraften och samtidigt trygga skattebasen. På den punkten är till exempel koncernskattesystemet, fördelningen mellan olika inkomstkällor eller företagens system för förlustutjämnning absolut centrala frågor. Analogt brådskar det med bestämmelser som begränsar avdragbara räntor för att hindra omotiverad skattespekulation.

En kartläggning av näringsbeskattningen skulle allmänt taget ge företagen en klar signal om att regeringen vill säkerställa en konkurrenskraftig och fungerande samfundsbeskattning också inför framtiden.

Samfällda förmåner. Utskottet har inget att invända mot förslaget att höja skattesatsen för samfällda förmåner till 28 procent. Slutresultatet är en kompromiss som beror på att det på goda grunder råder olika uppfattningar om samfällda förmånens fiskala natur och vad de naturligt ska jämföras med.

En lägre skattesats än den allmänna kapitalskattesatsen avser dessutom att stödja målen för regeringens skogspolitik. De går ut på att främja en hållbar och mer diversifierad skogsvård och skogsförnyelse. Skogsvården ska också vara sporrande och långsiktig för att säkra virkesförsörjningen. Ett uttalat mål i regeringens program är att påskynda ägoregleringar av skogslägenheter och tillämpningen av lagstiftningen om samfällda skogar.

Utskottet godkänner detta syfte i propositionen. Skillnaden mellan skattesats och allmän kapitalskattesats tas upp särskilt längre fram.

Kapitalinkomstbeskattningen. Ett nytt principiellt linjeval i propositionen gäller kapitalinkomstbeskattningen; utom att den nuvarande skattesatsen höjs blir beskattningen också progressiv. Skattesatsen för kapitalinkomster är således antingen 30 eller 32 procent beroende på storleken på kapitalinkomsterna. Den högre procentsatsen tillämpas på den del av den beskattningsbara kapitalinkomsten som går utöver 50 000 euro under skatteåret. Ändringen bygger på regeringsprogrammet; tanken är att den ska ta större hänsyn till inkomsttagarens skattebetal-

¹ Outi Kröger; *Suomen verotus kansainvälisessä vertailussa. VATT Muistot 13/2011*. Skattesatsen för den outdelade vinsten 2011 anges inom parentes.

ningsförmåga och därigenom göra beskattningen socialt mer rättvis.

De föreslagna ändringarna beräknas öka de årliga skatteintäkterna med omkring 135 miljoner euro. Omkring 90 miljoner euro ska tas in genom att skattesatsen höjs till 30 procent och resten genom den höjda skattesatsen. Bedömningarna av effekterna är emellertid statiska, de beaktar inte effekterna på beteendet. En del sakkunniga som utskottet hört påpekar att ändringarna lätt ökar intresset för skatteplanering.

Utskottet anser att förslagen är motiverade. De ökar rättvisan i beskattningen och är också annars motiverade i det allmänna ekonomiska läget. Skatteförvaltningen uppger att sammanlagt ca 895 000 personer hade kapitalinkomster 2009. Deras sammanräknade kapitalinkomster uppgick till ca 5 miljarder euro. Omkring 20 000 personer hade kapitalinkomster på mer än 50 000 euro och deras sammanlagda kapitalinkomster uppgick till ca 2 miljarder euro. Nästan alla - alltså omkring 860 000 personer - betalade också kapitalskatt på sina inkomster. Det kan allmänt anses motiverat med konsekvensbedömningar, även om intresset för skatteplanering ökar med ändringen.

På de här grunderna tillstyrker utskottet ändringarna. Samtidigt gäller det ändå att bevaka olika utslag av icke-acceptabel skatteplanering och ta tag i dem efter behov.

Fokusering på beskattningen av delägare. Propositionen fullbordar också den skrivningen i regeringsprogrammet att tyngdpunkten i företagsbeskattningen i skälig utsträckning förskjuts från beskattning av ett bolags disponibla inkomster mot beskattning av medel som tas ut ur bolaget. Detta återverkar också på beskattningen av delägarnas vinstutdelning från icke-börslistade aktiebolag.

På utdelningen ska fortfarande tillämpas en kapitalinkomstandel motsvarande en årlig avkastning på nio procent från bolagets nettotillgångar, men den högsta skattefria vinstutdelningen från kapitalinkomster som en enskild delägare får sjunker från nuvarande 90 000 till 60 000 euro. Beskattningen skärps alltså för en del-

ägare om den kapitalinkomstbaserade utdelningen är över 60 000 euro per delägare. Däremot kommer beskattningen av vinstutdelningen i form av förvärvsinkomster och kapitalinkomster under 60 000 euro att lindras lite till följd av den ändrade förvärvsinkomstskatten och sänkta samfundsskatten.

De ekonomiska konsekvenserna har inte bedömts i propositionen. Det är inte heller känt hur allmänt den nuvarande övre gränsen för skattefri vinstutdelning över huvud iakttas. I regel ligger vinstutdelningen rejält under de skattefria maxbeloppen². Med hänsyn till detta är propositionen i långa stycken principiell. Den är också acceptabel till denna del, anser utskottet.

Ändringarna i villkoren för avdrag

Utöver de höjda arbetsinkomstavdragen och grundavdragen föreslår regeringen två mer principiella ändringar i de gällande avdragen. De gäller det allmänna ränteavdraget för bolån och hushållsavdraget. Båda föreslås få inskränkt räckvidd på det sätt som överenskommit i regeringsprogrammet.

Ränetavdraget för bolån. Avdragsrätten för räntan på lån som tagits för en permanent bostad ska begränsas till 75 procent av det fulla avdraget. Ändringen införs stegvis så att den avdragsgilla andelen nästa år är 85 procent och 80 procent 2013. Målnivån 75 procent gäller alltså från början av 2014.

Ändringen hänger samman med den redan länge dryftade frågan om likabehandling av ägar- och hyresboende i beskattningen. Många av alternativen, som beskattningen av bostadsinkomst av egen bostad, är långt ifrån problemfria och har inte blivit allmänt accepterade. Därför är det nu aktuella förslaget enligt utskottets mening praktiskt och tillräckligt enkelt för att främja likabehandling. Dessutom kan den bidra till att sänka försäljningspriserna på bostäder och

² För att en delägare ska kunna ta ut skattefri maximal vinstutdelning ur företaget, bör bolagets nettotillgångar vara nästan 700 000 euro per delägare.

det om något är en bostadspolitiskt önskvärd förändring.

Enligt en statisk beräkning ökar ändringen statens totala årliga skatteinkomster med omkring 160 miljoner euro. Ökningen är omkring 100 miljoner euro 2012 och omkring 130 miljoner euro 2013. Begränsningen i avdragsrätten minskar till exempel ränteavdraget för ett bolån på 100 000 euro med 135 euro nästa år och 225 euro 2014. Räntenivån antas i så fall vara 3 procent per år. Utskottet anser att ändringen är hanterbar också för de som har bolån.

Hushållsavdraget. Hushållsavdraget föreslås bli begränsat så att det högsta avdraget minskar från nuvarande 3 000 till 2 000 euro. Från arbete som berättigar till huvuhållsavdrag ska dessutom 45 i stället för nuvarande 60 procent få dras av i framtiden. I övrigt kommer avdragets räckvidd och villkor inte att ändras. Avdraget ska alltså fortfarande gälla kostnader för sedvanligt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete eller underhålls- eller renoveringsarbeten i en bostad eller fritidsbostad.

Ändringarna beräknas öka de årliga skatteintäkterna med omkring 150 miljoner euro.

Utskottet anser att förslagen är väl underbyggda och lämpliga.

Med hushållsavdraget ville man ursprungligen skapa fler arbetstillfällen och få svartjobben inordnade i skattesystemet. Det bedöms allmänt att man har lyckats ganska bra i detta och avdraget har blivit en etablerad del av skattesystemet. Kostnadseffekten har emellertid varit stor och avdraget främst använts för underhåll och reparationer i bostäder. Exempelvis 2009 fick 366 000 skattskyldiga göra avdrag och det totala beloppet uppgick till något över 390 miljoner euro. Lejonparten, ca 81 procent, gällde underhåll eller reparationer i bostäder, omkring 16 procent hushållsarbete och resterande 3 procent egentligt omsorgs- och vårdarbete.

Det genomsnittliga avdraget har varit betydligt mindre än det maxavdrag som lagen tillåter, enligt Skatteförvaltningen omkring 1 100 euro per mottagare. Med hänsyn till hur avdraget används i sin helhet är de föreslagna ändringarna

acceptabla. I kampen mot den svarta ekonomin är det dessutom väsentligt att avdragsrätten fortsatt gäller för lönebikostnader och en del av den utbetalade lönen och att den som får ersättning för arbete är införd i förskottsuppbördsregistret. Därmed finns det ett incitament för den som låter utföra arbete att öppet utnyttja skattepliktiga tjänster.

Kompensationen till kommuner och församlingar

Propositionen följer regeringsprogrammet också så till vida att kommunerna har utlovats full kompensation för det skatteinkomstbortfall som skatteomläggningarna orsakar. Med kompletteringspropositionen täcker kompensationen också in det skatteinkomstbortfall som den sänkta samfundsskatten innebär för församlingarna.

Kompensationen går ut på att kommunernas andel av samfundsskatteintäkterna permanent höjs med 1,35 procentenheter och församlingarnas med 0,11 procentenheter. Till utdelningen läggs också de justerade andelarna av partiellt skattskyldiga samfunds skatter. Dessutom kompenseras församlingarna genom samfundsskatteandelen 2012 för de arbetsgivarkostnader som engångsersättningarna till löntagarna enligt arbetsmarknadsorganisationernas ramavtal orsakar. Kompensationen är 0,04 procentenheter. Ändringarna genomförs så att statens utdelning minskas i behövlig grad. Staten får alltså bära hela bördan av skatteinkomstbortfallet på grund av den sänkta samfundsskattesatsen.

Meningen är att skattemyndigheternas motsvarande andelar ska betalas med förhöjning 2012 och 2013. Kommunernas tilldelning höjs med 5 procentenheter och församlingarnas med 0,4 procentenheter. Statens tilldelning minskas i motsvarande mån. Tanken bakom den temporära ändringen är att främja kommunernas förmåga att klara av sina uppdrag och förpliktelser huvudsakligen med sina egna skatteinkomster.

Kommunerna ska kompenseras för skatteintäktsbortfallet på grund av de övriga föreslagna ändringarna i skatteunderlaget genom statsandelssystemet.

Utskottet omfattar förslagen och menar att de direkt främjar målen i regeringsprogrammet.

De minimis-stöd

Inkomstskattelagen ska kompletteras med en permanent bestämmelse om tillämpning av kommissionens förordning³ om stöd av mindre betydelse, s.k. *de minimis*-stöd.

Förordningens räckvidd ska i fortsättningen utöver skogsavdrag också omfatta skillnaden i skattesatser för samfällda skogar i relation till den allmänna och höjda skattesatsen för kapitalinkomst. Båda dessa anses vara statligt stöd via beskattningen och får inte överstiga 200 000 euro under skatteåret. Dessutom får de sammanlagda *de minimis*-stödet som en stödtagare får inte överstiga 200 000 euro under skatteåret och de två föregående skatteåren. För de som bedriver jordbruk är gränsen lägre, dvs. 192 500 euro.

En motsvarande begränsning gäller temporärt för skogsavdraget till utgången av 2011 (ISL 43 c §, 1085/2008). Bestämmelsen ska alltså nu permanentas och dess räckvidd breddas. I fortsättningen betraktas därmed både skogsavdrag och den fördel som uppkommer genom skillnaden i skattesatser som statligt stöd för samfällda skogar via beskattningen.

Regeringen motiverar över huvud taget inte sin syn i fråga om skogsavdraget och mycket kategoriskt i fråga om skillnaden i skattesatser för samfällda skogar. Därför har de sakkunniga som utskottet hört varit starkt kritiska till propositionen. Alla sakkunniga inom skogssektorn som förhört i utskottet, med undantag av Skogsforskningsinstitutet, anser att regeringen har dragit fel slutsatser. Så också jord- och skogsbruksministeriet.

Utskottet anser att man måste se öppet på hur skogsavdraget och skillnaden i skattesatser för samfällda skogar sitter i det allmänna skattesystemet. Dessutom bör man väga in målet att utveckla skogsvården, som ligger till grund för bestämmelsen. Först då kan man dra hållbara slut-

satser om huruvida det över lag är fråga om ett stöd och huruvida det i så fall är olämpligt för den gemensamma marknaden.

Frågan är principiellt viktig för det allmänna skattesystemet; det är ett problem om bestämmelser som följer de viktigaste beskattningsprinciperna kan anses utgöra en form av statligt stöd. Vägvalet i denna fråga återverkar dessutom på de framtida möjligheterna att utveckla och utnyttja skogstillgångarna i Finland.

Utskottet ser helst att bedömningen är oavhängig och att den därmed görs separat för skogsavdraget och för samfällda skogar. Slutsatserna kan alltså i princip avvika från varandra.

Skogsavdrag. Frågan om vad skogsavdraget generellt sett är spelar en stor roll både för det allmänna skattesystemet och för privata skogsägares skogsanvändning. Merparten av dem som får göra skogsavdrag är vanliga fysiska personer som säljer virke. I beskattningen av dem är skogsavdraget ett schematiskt men representativt sätt att beakta anskaffningsutgiften för skogen i beräkningen av den beskattningsbara kapitalinkomsten.

Förslaget att göra bestämmelserna om skogsavdraget permanenta motiveras som sagt över huvud taget inte i propositionen. Skattestödet via skogsavdraget behandlades emellertid i grunden när den nuvarande temporära bestämmelsen trädde i kraft (RP 206/2008 rd). Finansutskottet bedömde då frågan i detalj och tog hänsyn till alla relevanta aspekter (FiUB 32/2008 rd). Slutsatsen var att skogsavdraget är ett avdrag för anskaffningsutgiften för skogen på en skogslägenhet och därmed en del av det allmänna skattesystemet.

Den grundläggande frågeställningen har inte ändrats och därför anser utskottet att dess motiveringar fortfarande har relevans. Skogsavdraget är alltså över huvud taget inget stöd - och därmed inte heller något statligt stöd - utan ett sätt att beakta anskaffningsutgiften för skogen. Den tillämpade schematiska och genomsnittligt representativa metoden är motiverad och acceptabel med hänsyn till de förnybara skogstillgångarnas särskilda natur.

³ Kommissionens förordning (EG) Nr 1998/2006 av den 15 december 2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse

Att skogsavdraget gäller enskilda skattskyldiga förändrar inte situationen på något vis, anser utskottet. Skattesystemet känner igen också denna faktor till exempel vid avskrivning från utgiftsresten för lösa anläggningstillgångar. Det schematiska avdraget har tagits fram uttryckligen för att det har behövts i skattesystemet för att en i och för sig tydlig avdragsrätt inte ska behöva periodiseras objekt för objekt. Utskottet har konstaterat i sina tidigare överväganden att skogsägaren kan slå ihop separata fastigheter till en fastighet genom en fastighetsförrättning. Då är anskaffningsutgiften oundvikligen gemensam.

Enligt den nya bestämmelsen anses det belopp som statligt stöd som utan stödåtgärd skulle ha fastställts som skattebelopp och skillnaden mot det faktiskt fastställda skattebeloppet. Arbets- och näringsministeriet konstaterar i sin instruktion om detta bl.a. att det exakta de minimis-stödbeloppet måste gå att beräkna vid den tidpunkt när stödet beviljas, dvs. stödet ska vara transparent. Det är ett självklart krav med tanke på allmän förvaltningssed och företagares rätts-säkerhet, påpekar utskottet.

Finansministeriet har inte beskrivit hur stor del av skogsavdraget som är att betrakta som stöd på något allmänt, objektivt och på förhand verifierbart sätt. Därför har det bestämt sig för att betrakta hela skogsavdraget som stöd. Som de minimis-stöd via beskattningen betraktas alltså en så stor del av skogsavdraget som motsvarar skattesatsen.

Utskottet finner ministeriets ståndpunkt problematisk både för skattesystemets allmänna funktion och skogsägarnas rättssäkerhet. Svagheten i motiven kommer också fram när skogsavdraget måste vägas in i den beräknade försäljningsvinsten. Den del som betraktats som statligt stöd och som en gång möjligen minskat andra stöd blir åter beskattningsbar. — Det faktum att en del fastighetsöverlåtelser är skattefria på grund av de allmänna lättnaderna vid generationsväxling är enligt utskottets mening ingen orsak för att bedöma frågan på ett annat sätt. Då handlar det om en tredje grund, en allmänt god-

tagen skatterättslig lättnad som hör ihop med generationsväxling.

Finansministeriets slutsats kan vara berättigad i det fall att skogsägaren köper en nyligen avverkad, kal fastighet som ger avkastning först senare när träden vuxit upp. Utgiften för fastighetsköpet har i så fall utöver markgrunden allra högst också omfattat den förväntade skogsavkastningen. Men det här motsvarar inte alltid den normala eller ens typiska eller genomsnittliga situationen. Tvärtom har alla skogsexperter som utskottet hört konstaterat att utgiften för förvärv av skogsmark till största delen, eller omkring 90 procent, består av värdet på trädbeståndet. Det största skogsavdraget, 60 procent, är enligt deras bedömningar på det hela taget underdimensionerat.

Så vitt utskottet kan se är det i sista hand fråga om man över huvud taget ska godkänna att trädbeståndets värde får dras av i beskattningen innan hela fastigheten säljs. Så har man på ett eller annat sätt alltid gjort i beskattningen av skogsägare. Det är en motiverad lösning som är lämplig med tanke på skogsvården. Med hänsyn till detta och till att skogsegendom till sin natur är en förnybar resurs finns det hållbara skatterättsliga argument för att fysiska personer, dödsbon och samfällda förmåner ska få göra skogsavdrag.

När frågan behandlades föregående gång godkände utskottet den temporära bestämmelsen för rättssäkerhetens skull. Det förutsatte dessutom att finansministeriet innan den temporära lagens giltighet löper ut klarlägger hur skogsavdraget kan uteslutas från de minimis-stödets räckvidd. Någon sådan utredning har inte presenterats.

Utskottet och ministeriet har en sinsemellan helt avvikande syn på saken och därför föreslår utskottet att den nya bestämmelsen som föreslås bli permanent stiftas på nytt som en temporär bestämmelse som gäller till utgången av 2012. Det föreslår att ikraftträdandebestämmelsen preciseras enligt detta (*Utskottets ändringsförslag*). Innan tiden går ut bör ministeriet kontrollera det rättsliga läget med kommissionen så att uppgiften är tillgänglig innan yrkandet om skogsavdrag ska göras nästa år.

Samfällda skogar. Den fasta skattesatsen föreslås alltså vara 28 procent för samfällda skogar. Skillnaden i skattesatser mot 30 eller 32 procent anses i den föreslagna nya permanenta bestämmelsen som statligt stöd enligt de minimis-förordningen. Det centrala argumentet har varit att samfällda skogar har rätt till skogsavdrag och vissa reserveringar precis som fysiska personer och dödsbon. Sammanslutningar och bolag har däremot inte någon sådan rätt. Inkomst av virkesförsäljning bör därför behandlas på samma sätt i beskattningen som fysiska personer och dödsbon.

Också denna slutsats har väckt en viss oro bland sakkunniga för hur det ska gå med en rationell användning av skogsreserverna i framtiden.

För utskottet är den springande punkten med tanke på de minimis-stödet om jämförelsen med fysiska personer och dödsbon är berättigad eller om det över lag är motiverat att jämföra samfällda skogar med andra grupper av skattskyldiga.

Samfällda skogar är *samfällda förmåner* som enligt inkomstskattelagen är separata skattskyldiga. Andra separata skattskyldiga utöver samfällda förmåner är bl.a. dödsbon och konkursbon. Men samfällda skogar skiljer sig från dem redan genom att de är självständiga juridiska personer. De kan alltså kära och svara i eget namn, i motsats till dödsbon och konkursbon som representeras av boförvaltningen.

Jämförelsen med fysiska personer och skogsägare är inte heller motiverad i utskottets ögon av följande skäl:

Samfällda skogars verksamhet regleras av en förpliktande *lag om samfällda skogar* (109/2003). Förpliktelserna och begränsningarna i den binder delägarna i en samfälld skog. Det gäller också varje delägars användning av de skogsområden som hör till den samfällda skogen. En delägars ägarskap och beslutsfattande är alltså indirekta och bundet jämfört med fysiska personers direkta fastighetsägande och självständiga beslutsfattande.

En annan viktig skillnad mot fysiska personer är att en samfälld skog ska ha en *skogsbruksplan*, vilket vanliga skogsägare inte behöver ha.

Planen ska lämnas in till skogscentralen för kännedom. Centralen utövar tillsyn över verksamheten. Skogscentralen kan till och med låta upprätta en skogsvårdsplan för den samfällda skogens räkning, om inte delägarlaget själv gör det. Den samfällda skogen ska också vårdas och användas enligt skogsvårdsplanen, om det inte finns något särskilt skäl att avvika från den.

I lagen om samfällda skogar avses med samfällad skog ett område som *hör till* flera fastigheter *gemensamt* och som är avsett att användas för hållbart skogsbruk till förmån för delägarna⁴. Tanken bakom detta är enligt jord- och skogsbruksministeriet att bedriva ett hållbart skogsbruk, öka skogslägenheternas storlek och förbättra skogarnas fastighetsstruktur. I praktiken betyder det bl.a. att avverkningar sker i rätt tid, skogsförnyelsearbeten sköts utan dröjsmål och alla nödvändiga vårdarbeten utförs i tid. Planmässigheten innebär dessutom att man tar bättre hänsyn till möjliga speciella naturvärden och till att bevara dem.

Av de här orsakerna anser utskottet att det finns objektiva, särskilt påvisbara skäl för att behandla samfällda skogar separat. Jämförelsen med fysiska personer eller dödsbon bara för några gemensamma avdrags skull är därmed inte motiverad. Verksamheten är på det hela taget näringsverksamhet snarare än privat fastighetsägande. Också det faktum att samfundsskattesatsen hittills har tillämpats på samfällda skogar accentuerar detta drag.

Samfällda skogar är delägarlag som verkställer gemensamma beslut och som tillskrivits självständig rättskapacitet och skattestatus i lag. Därför kan de behandlas som en skattskyldiggrupp för sig också vad gäller skattesatsen. En privat skogsägare kan dessutom när som helst gå med som delägare i en samfälld skog och därmed kräver inte ens skatteneutralitet att skillnaden i skattesatser betraktas som statligt stöd. - Skillnaden i skattesatser spelar en så liten ekonomisk roll — enligt propositionen uppgår den

⁴ Också denna synpunkt talar för användningen av gemensam anskaffningsutgift för samfällda skogar i beskattningen.

till omkring en halv miljon euro per år - att den objektivt sett inte kan ha någon konkurrenssnedvridande effekt.

Utskottet menar således att skillnaden i skattesatser när det gäller samfällda skogar inte ens i princip är att betrakta som statligt stöd. Det är följaktligen inte motiverat att tillämpa de minimis-bestämmelserna på den. Eftersom finansministeriet har en annan syn på saken bör de minimis-bestämmelsen också till den del den gäller skillnaden i skattesatser utfärdas som temporär till slutet av 2012. Under tiden ska ministeriet också klarlägga kommissionens hållning till skillnaden i skattesatser.

För den eventualiteten att kommissionen stick i stäv med utskottets syn beslutar anse skillnaden i skattesatser som statligt stöd vill utskottet att det godkänns en grund som berättigar förordandet.

Målen och metoderna i lagstiftningen om samfällda skogar har beskrivits i korthet ovan. Frågan om skogsresursernas användning är särskilt viktig i ett skogsdominerat land som Finland, där ägarskapet är splittrat över små skogsskiften. Utan särskilda åtgärder kommer utvecklingen att fortsätta, eftersom vi står inför ett betydande ärgenerationsskifte.

Möjligheten att vårda skogarna har att göra med möjligheten att få intäkter från dem. Det behövs som känt en stor skogsareal för avverkning och då är utvecklingen mot samfällda skogar på det hela taget en nyttig och eftersträvarsvärd metod ur skogsbrukets synvinkel. En hållbar användning av skogarna spelar en stor ekonomisk roll men har också ett viktigt klimatpolitiskt värde.

På de här grunderna anser utskottet att skillnaden i skattesatser spelar en så liten ekonomisk roll att den inte snedvrider konkurrensen och att det finns godtagbara grunder för den. Därför kan det stöd som eventuellt finns har samband med det inte anses som olämpligt för den gemensamma marknaden.

Vissa enskilda frågor

Utskottet tar i det följande upp en del enskilda frågor som dykt upp under behandlingen.

Källskatt på vinstutdelningen från förvaltarregistrerade aktier De föreslagna ändringarna i skattesatser för samfundsskatten och kapitalinkomstskatten får också begränsade återverkningar för beskattningen av skattskyldiga. Källskattesatserna för vinstutdelnings-, ränte- och royaltyinkomster ändras alltså i motsvarighet till de nationella kapitalinkomst- och samfundsskattesatserna. Dessutom kommer skattesatserna för begränsat skattskyldiga sammanslutningar och andra skattskyldiga än sammanslutningar att differentieras till den del en källskattesats på 28 procent har tillämpats på utbetalningarna. Skattesatsen för sammanslutningar ska i fortsättningen vara 24,5 procent och för andra än sammanslutningar 30 procent. Den höjda skattesatsen 30 procent ska tillämpas på andra än sammanslutningar när skatten tas ut enligt lagen om beskattningsförfarande.

I samband med behandlingen av ärendet visade det sig att det rådde en viss osäkerhet om vilken skattesats som ska tillämpas på vinstutdelningen från förvaltarregistrerade aktier, om den slutliga mottagaren av betalningen inte är känd när betalningen sker. I sådana situationer tas det nuförtiden ut en allmän källskatt på 28 procent.

För att undvika oklarhet konstaterar utskottet att källskatten i sådana situationer i fortsättningen ska vara 30 procent. Den lägre skattesatsen på 24,5 procent för sammanslutningar kan tillämpas bara om den som källskatt ska tas ut av kan lägga fram en tillförlitlig utredning om den slutliga mottagarens juridiska status. — I övrigt inverkar propositionen inte på den allmänna beskattningen av förvaltarregistrerade aktier.

Kapitalinkomstandelen av företagsinkomst som ska fördelas. Sakkunniga har vid förhör i utskottet föreslagit att bara 90 procent av kapitalinkomstandelen för delägare i personbolag och näringsidkare ska betraktas som skattepliktig inkomst. Återstående 10 procent ska alltså vara skattefri inkomst. Därmed kan en förmån motsvarande den sänkta samfundsskatten beaktas också i beskattningen av en näringsidkare med ett företag som inte har formen av en sammanslutning. Ändringen spelar en stor roll framför

allt för små och medelstora företag och jordbruksidkare.

Förslaget är förknippat med många beaktansvärda synpunkter, som likställdheten mellan grupper av skattskyldiga, ett integrerat skattesystem och ekonomiska konsekvenser. Dessutom måste det bedömas vilken roll det spelar att 30 procent av de löner som betalats ut under de 12 senaste månaderna också räknas till privata närings- och jordbruksidkares och näringsmannanslutningars nettotillgångar.

Utskottet har påskyndat utredningen om näringsbeskattningen. I det sammanhanget faller det sig också naturligt att bedöma hur lämpligt förslaget är.

Detaljmotivering

Ikraftträdandebestämmelsen i lagförslag 2. Utskottet föreslår att 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen kompletteras med 124 c § om de minimis-bestämmelsen. Det gäller således till den 31 december 2012. Bestämmelsen tillämpas vid beskattningen för 2012, om den inte upphävs före det.

Utskottet föreslår dessutom att 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen kompletteras med 58 b § som tillämpas i beskattningen för skatteåren 2012 och 2013. Paragrafen har av misstag fallit bort ur RP 130/2011 rd och det är alltså fråga om en komplettering av teknisk natur.

Rubriken för lagförslag 8. Förslaget gäller lagen om finansiering av hållbart skogsbruk. Den finska lagrubriken har av misstag blivit felskri-

ven. Ändringen påverkar inte den svenska rubriken. Utskottet föreslår att den finska rubriken preciseras.

Lagmotionerna

Utskottet föreslår att motionerna förkastas.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslagen 4—7 samt 9—11 i RP 50/2011 rd samt lagförslag 1 och 4 i RP 130/2011 rd utan ändringar,

godkänner lagförslag 2 i RP 50/2011 rd och lagförslag 2 i RP 130/2011 rd samt lagförslag 3 i RP 50/2011 rd och lagförslag 3 i RP 130/2011 rd med ändringar och förenade till lagförslag 2 och 3 (Utskottets ändringsförslag),

godkänner lagförslag 8 i RP 50/2011 rd (Utskottets ändringsförslag),

förkastar lagförslag 1 och 12 i RP 50/2011 rd och

förkastar lagmotionerna LM 6/2011 rd, LM 8/2011 rd, LM 18/2011 rd, LM 19/2011 rd, LM 22/2011 rd, LM 25/2011 rd, LM 26/2011 rd, LM 29/2011 rd, LM 38/2011 rd och LM 41/2011 rd förkastas.

Utskottets ändringsförslag

2.

Lag

om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i inkomstskattelagen(1535/1992) 33 b § 1 mom., 58 § 1 mom., 93 § 3 mom., 106 §, 124 § 2 och 3 mom., 125 § 2 mom., 127 a § 1 mom. samt 127 b och 131 a §,

av dem 33 b § 1 mom. sådant det lyder i lag 1143/2005, 58 § 1 mom. sådant det lyder i lagarna 1126/1996, 716/2004 och 409/2005, 106 § och 125 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1410/2010, 124 § 2 mom. sådant det lyder i lag 716/2004 och 3 mom. sådant det lyder i lag 1365/2009, 127 a § 1 mom. sådant det lyder i lag 946/2008, 127 b § sådana den lyder i lagarna 1162/2002, 1273/2004 och 1218/2006 samt 131 a § sådana den lyder i lag 1741/2009, och

fogas till 58 §, sådana den lyder delvis ändrad i lagarna 1502/1993, 1333/1995, 1126/1996, 475/1998, 716/2004, 409/2005 och 1741/2009, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2-7 mom. blir 3-8 mom., samt till lagen temporärt nya 58 b och 124 a-124 c §, som följer:

r:

33 b, 58, 58 b, 93 och 106 §
(Som i RP 50/2011 rd)

124, 124 a—c och 125 §
(Som i RP 130/2011 rd)

127 a, 127 b och 131 a §
(Som i RP 50/2011 rd)

Ikraftträdandebestämmelsen
(1 och 2 mom. som i RP 130/2011 rd)

Lagens 124 a och 124 c § gäller till och med den 31 december 2012 och tillämpas vid beskattningen för skatteåret 2012.

Lagens 58 b och 124 b § gäller till och med den 31 december 2013. *Lagens 58 b § tillämpas vid beskattningen för skatteåren 2012 och 2013 och 124 b § tillämpas vid beskattningen för skatteåret 2013.*

3.

Lag

om ändring av 7 och 15 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978) 7 § samt 15 § 1 och 3 mom.,

sådana de lyder, 7 § i lagarna 814/2008 och 874/2009 samt 15 § 1 mom. i lag 856/2005 och 3 mom. i lag 1226/2006, som följer:

7 §	15 §
Källskatten redovisas i sin helhet till staten.	(1 mom. som RP 50/2011 rd)
Källskatten utgör	-----
(1 punkten som i RP 50/2011 rd)	(3 mom. som i RP 130/2011 rd)
(2 och 3 punkten som i RP 130/2011 rd).	-----
(4—6 punkten som i RP 50/2011 rd)	I kraftträdandebestämmelsen (Som i RP 50/2011 rd)

8.

Lag

om upphävande av 34 § i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 och 2 §
(Som i RP)

FiUB 23/2011 rd — RP 50/2011 rd, RP 130/2011 rd

Helsingfors den 7 december 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kimmo Sasi /saml	Sari Sarkomaa /saml
vordf. Pentti Kettunen /saf	Jouko Skinnari /sd
medl. Leena Harkimo /saml	Osmo Soininvaara /gröna (delvis)
Pertti Hemmilä /saml (delvis)	Astrid Thors /sv (delvis)
Jouko Jääskeläinen /kd (delvis)	Kari Uotila /vänst
Timo Kalli /cent	Pia Viitanen /sd
Esko Kiviranta /cent	Ville Vähämäki /saf
Mika Lintilä /cent	ers. Pietari Jääskeläinen /saf
Heli Paasio /sd	Johanna Karimäki /gröna (delvis)
Kari Rajamäki /sd	Esko Kurvinen /saml
Markku Rossi /cent	Mats Nylund /sv (delvis).
Matti Saarinen /sd	

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Maarit Pekkanen.

RESERVATION 1

Motivering

Beskattningen av förvärvsinkomster

Regeringen Katainen föreslår sådana ändringar för 2012 i beskattningen av arbete som innebär att den offentliga ekonomin förlorar ca 800 miljoner euro. Regeringen ger dem skattelättnader som förtjänar upp till 100 000 euro per år.

Av rättvise- och sysselsättningsrelaterade skäl vill centern att skattelättnaderna ska komma låginkomsttagarna till godo. För att hålla kvar den inhemska köpkraften vill vi att beskattningen av medelinkomsttagarna ska vara oförändrad. Av rättviseskäl vill vi skärpa beskattningen av dem som har de högsta inkomsterna. Då kan vi sköta daghemmen, skolorna, hälsovårdscentralerna och äldreboendena i hela landet.

I centerns modell beskattas de som har årsinkomster över 68 200 euro med en procentenhet mer än det som regeringen föreslår. Dessutom föreslår vi en ny inkomstskatteklass på 34 procent för årsinkomster över 90 000 euro. Vi föreslår också en ny inkomstskatteklass för årsinkomster över 160 000 euro. I den klassen ska skatteprocenten vara 36. Den högsta totalmarginalen stiger då från 54,7 till 61 procent.

Centerns riksdagsgrupp föreslår att riksdagen förkastar regeringen Katainens förslag och i stället godkänner vårt förslag till inkomstskatteskala.

Skattefrihet för stödet för närståendevård

Närståendevårdarna sköter sina närmaste dygnet runt och minskar därför behovet av anstaltsplatser. På det sättet lättar andra medborgares skattebörd. För att stödja och uppmuntra det här värdefulla arbetet vill centern göra närståendevård till ett rättvisare alternativ.

Utan närståendevårdare skulle många vårbehovande vara beroende av kommunal anstalts-

vård. Minimibeloppet för stödet till närståendevårdare är för närvarande 353,62 euro i månaden. Men stödbeloppet står inte i proportion till den nytta samhället har av närståendevården.

Merparten av dem som får stöd för närståendevård är pensionärer, ungefär en fjärdedel förvärvsarbetar och resten är antingen arbetslösa eller tjänstlediga. De utför alla ett värdefullt arbete. Alla närståendevårdare måste bemötas jämligt. Skattefrihet för stödet skulle garantera att alla får samma ersättning för sitt arbete. Enligt beräkningar skulle skattefriheten minska statens skatteintäkter med ungefär 10 miljoner euro.

Centerns riksdagsgrupp föreslår att inkomstskattelagen kompletteras med en ny 92 d §.

Ränteavdraget för bolån

En arbetsgrupp vid finansministeriet som haft namnet Hetemäkis arbetsgrupp föreslog för ett år sedan en moderat begränsning av ränteavdragen för bolån.

I dagens ekonomiska läge är en begränsning motiverad men den måste vara moderat och effekterna följas.

Det är därför inte klokt att i detta skede föreskriva om en hårdare nedskärning än den på 15 procent som ska göras nästa år. Först måste resultatet av nästa års nedskärning utvärderas.

Centerns riksdagsgrupp föreslår att 58 § i inkomstskattelagen, som reglerar ränteavdragen på bolån ändras och att 58 b § stryks.

Hushållsavdraget

Den övre gränsen för hushållsavdraget kan gott sänkas från nuvarande 3 000 euro till 2 000 euro. Däremot går det inte alls att motivera nedskärningarna i de gällande avdragsprocenterna.

Det är svårt att förstå varför regeringen vill försvåra de smidiga omsorgs- och andra tjänster inom socialvården som stödet har möjliggjort och som har bidragit till större chanser för äldre

att bo kvar hemma. Äldrebefolkningen är den överlägset största grupp som utnyttjar hushållsavrdraget.

Centerns riksdagsgrupp föreslår att de nuvarande avdragsprocenterna bibehålls vid 60 (köp av tjänster) och 30 (anställning). Då skulle hushållsavrdraget ligga inom räckhåll för vanliga finländare och motverka den svarta ekonomin.

Centerns riksdagsgrupp föreslår att förslaget till ändring av 127 b § som reglerar grunderna för hushållsavrdraget förkastas.

Statsstöd för skogar

Finansutskottet behandlade i december 2008 i samband med en regeringsproposition om skattelättnader vid virkesförsäljning hur de minimis-förordningen ska tillämpas vid skogsavdrag.

Utskottet konstaterade att skogsavdraget handlar om avdrag av anskaffningspriset för trädbeståndet på en skogsfastighet. Markgrundens andel av anskaffningspriset dras av med stöd av de allmänna principerna vid fastighetsöverlåtelse. Skogsavdraget är således en del av det allmänna skattesystemet.

Utskottet förutsatte att finansministeriet innan den temporära lagen upphör att gälla hur skogsavdraget ska uteslutas från de minimis-stödets räckvidd. Någon sådan utredning har inte presenterats.

Skogsavdraget är ett naturligt avdrag i det allmänna skattesystemet som hänför sig till avdragen för inkomstens förvärvande.

Samfälliga skogar är delägarlag som verkställer gemensamma beslut och som tillskrivits självständig rättskapacitet och skattestatus i lag. Därför kan de behandlas som en skattskyldiggrupp för sig också vad gäller skattesatsen. En privat skogsägare kan dessutom när som helst gå med som delägare i en samfällig skog och därmed kräver inte ens skatteneutralitet att skillnaden i skattesatser betraktas som statligt stöd. I annan skattelagstiftning har det ansetts att det inte uppkommer något likabehandlingsproblem när den skattskyldige själv kan välja beskattningsform.

Katainens regeringen föreslår också beskattning av stöd i enlighet med lagen om finansiering av hållbart skogsbruk. Detta skulle inte automatiskt medföra någon ökning av statens skattintäkter eftersom den största delen av de influtna medlen skulle utsättas för utgifter som genom den slopade skattefriheten skulle bli avdragbara i beskattningen. Många anser ändå att rådande praxis fungerar och det finns därför ingen anledning att rucka på den i det här skedet.

Centerns riksdagsgrupp anser att skogsavdraget inte är något statsstöd eftersom det är fråga om ett avdrag i inkomstbeskattningen av skog för anskaffning av trädbestånd.

Centerns riksdagsgrupp anser vidare att skillnaden mellan inkomstkattesatsen för samfällig skog respektive kapitalinkomster inte kan anses som statsstöd. Det är följaktligen inte motiverat att tillämpa de minimis-bestämmelserna på denna skillnad.

Centerns riksdagsgrupp föreslår att inkomstskattelagens 124 c §, som reglerar de minimis-stödet, stryks och att de lagförslag som leder till skatteplikt för Kemera-stöd förkastas.

Höjda avskrivningar

Centerns riksdagsgrupp föreslår en ny lag om temporärt höjda avskrivningar på produktiva investeringar. Enligt förslaget fördubblas maxibeloppen på avskrivningarna åren 2012-2015 för nya fabriker och verkstäder samt för nya maskiner och anordningar som används i nya fabriker och verkstäder.

Fördubblingen av avskrivningsrätten innebär att på den oavskrivna delen av anskaffningspriset för byggnader skulle få göras enligt en årlig avskrivning om 14 procent i stället för normala 7 procent. Den höjda avskrivningsrätten föreslås också gälla nya maskiner och anordningar som används i produktion. Den årliga totala avskrivningsrätten på i lagen avsedda maskiner och anordningar skulle därmed uppgå till 50 procent i stället för 25 procent.

Den föreslagna skattelättnaden skulle gälla anläggningstillgångar i produktionsverksamhet på samma sätt som i den senast gällande lagen

om temporärt höjda avskrivningar på produktiva investeringar. Den rättspraxis som skapats under den tid den föregående lagen var i kraft skulle kunna utnyttjas vid tillämpningen av den föreslagna lagen.

Centerns riksdagsgrupp föreslår att dess lagmotion LM 38/2011 rd godkänns.

Incitament för småföretagare

Katainens regeringen föreslår en höjning av kapitalskattesatsen och en sänkning av samfundsskattesatsen nästa år. Men samfundsskattesatsen tillämpas bara på en del av de finländska företagen, dvs. på aktiebolag. Företagare och jordbruksföretagare som arbetar i firmor, öppna bolag eller kommanditbolag blir föremål enbart för en skattehöjning, dvs. för kapitalskattehöjningen.

Det här innebär att beskattningen av tusentals finländare och företagare som sysselsätter tusentals finländare skärps, i ett läge där vi tvärtom skulle behöva incitament för riksstågning och för att skapa nya arbetstillfällen.

Det är självklart att beskattningen av företagsverksamhet i andra former måste sänkas i samma takt som beskattningen av aktiebolag lindras.

Om beskattningen inte utvecklas på ett jämligt sätt kommer småföretagare att tvingas ombilda sin företagsform till aktiebolag. Det betyder att byråkratin ökar utan att de verkliga företagen drar någon nytta av det.

För att förhindra en skattesköpning föreslår centerns riksdagsgrupp att det föreskrivs att 90 procent av kapitalskatteandelen av näringsverksamhet och jordbruk, kapitalskatten av skogsbruk samt kapitalskatteandelen av en sammanlutningsdelägars inkomstandel är skattepliktig.

Centerns riksdagsgrupp föreslår dessutom att till 124 § fogas ett nytt 3 mom. .

Samfundsskattekomensation till kommunerna

Tilldelningen av samfundsskatten har under 2009—2011 betalats till kommunerna med en för-

höjning på 10 procentenheter. På det sättet har man avvärjt effekterna av den plötsliga och djupa ekonomiska recessionen i kommunerna, där samfundsskatten har en stor betydelse för de totala inkomsterna.

Utfallet tyder på att effekterna av den temporära förhöjningen har varit större på årsnivå än man till en början antog. Enligt prognoserna skulle förhöjningen ge kommunerna sammanlagt 503 miljoner euro, dvs. en fjärdedel större avkastning än kalkylerat. I budgetpropositionen visar kalkylerna för 2012 en avkastning på 532 miljoner euro, av vilket hälften, dvs. 260 miljoner euro betalas ut till kommunerna.

Nytan av den föreslagna höjningen fördelas ojämt på kommunerna och varierar från 8 till 136 euro per invånare. Utdelningen av samfundsskatten är konjunkturkänslig och därför vore det ändamålsenligare för kommunerna att utgå från ett stabilare statsandelmoment för dem.

I stället för att öka utdelningen av samfundsskatten till kommunerna har Centern i sin egen skuggbudget föreslagit att den planerade nedskärningen på 631 miljoner euro av statsandelarna återtas. Det skulle stärka kommunernas ekonomier med 365 miljoner euro mer per år. Om ekonomin backar ytterligare kan regeringen i förekommande fall fatta separata beslut om stöd till kommunerna.

Centerns riksdagsgrupp föreslår 12 a § 12 b § i skatteredovisningslagen stryks.

Behovet av en totalreform av samfundsskatten

Beskattningen är ett viktigt incitament för ekonomisk tillväxt. Det finns skäl att med skattemässiga lösningar särskilt måna om att

- vår näringsbeskattning gör det lättare att placera sig och placera inom och utanför landets gränser
- våra företag uppmuntras till produktivitet och bättre konkurrenskraft bland annat ge-

- nom att effektivisera forskning och utveckling och innovationsverksamhet
- i synnerhet små och medelstora företag understöds i sin utvecklingsfas
- sysselsättningströskeln inte blir för hög
- risktagning och globalisering uppmuntras
- investeringar uppmuntras i synnerhet på tröskeln till recession och lågkonjunktur.

I den politik som regeringen Katainen bedriver är det endast lättnaderna i samfundsbeskattningen som motsvarar de här kraven.

Men alla incitament till ny uppgång och nya arbetstillfällen genom investering och innovation saknas. Sådana åtgärder för att skapa nya arbetstillfällen skulle vara ytterst effektiva särskilt om de riktas till små och stora företag.

Inom denna sektor finns det gott om företag som har forsknings-, utvecklings- och kommersialiseringsbehov och reella innovationsprojekt och som skulle behöva offentlig sektors stöd.

De här företagen kommer av olika orsaker inte i åtnjutande av Tekes-finansiering. Enligt utredning är det effektivaste sättet att uppmuntra denna typ av företagsverksamhet att se över beskattningen och beskattningsförfarandet. Deloitte Abp drog 2009 upp riktlinjer för en modell som gott kunde följas.

Utifrån den modellen föreslår vi att man i Finland tar i bruk en skattegottgörelsemodell, en innovationssporre, som uppmuntrar företag till innovationer. Uppskattningsvis 5 000—10 000 företag kunde på kort sikt bli aktuella för en sådan uppmuntran och i framtiden skulle de vara betydligt fler. Kostnaderna för staten skulle ligga kring 70—100 miljoner euro per år.

Skattestöd för FoU bör dessutom kompletteras med skattestödd riskfinansiering av tillväxrföretag i inledningsfasen. I många konkurrentländer finns det olika typer av incitament för placerare för att sporra dem att investera i synnerligen riskfyllda tillväxtföretag när dessa inleder sin verksamhet.

Vårt förslag är att man i Finland går in för en företagsänglaverksamhet, dvs.en sporre, som uppmuntrar till riskplaceringar i nystartade företag.

I sin ekonomiska politik fäster Katainens regering inte heller tillräcklig vikt vid de omvärldsförändringar som skett under de senaste decennierna. Lagstiftningen om företagsbeskattning släpar i många avseenden efter sin tid. Mycket återstår att göra.

Det krävs också åtstramningar. När multinationella företag drar av räntekostnader från sina resultat i Finland förlorar Finland samtidigt intäkter för arbete och resultat som gjorts i Finland. Om avdragsrätten för räntor inte begränsas försvinner småningom botten för hela företagsbeskattningen när multinationella företag överför i Finland uppkomna resultat till länder med lindrigare beskattning.

Av ovan nämnda skäl har avdragsrätten för räntor begränsats i alla konkurrentländer.

Vårt förslag är att Finland lagstiftar om begränsning av avdragsrätten på ett sådant sätt att vår lagstiftning motsvarar lagstiftningen i de viktigaste konkurrentländerna.

Koncernintern försäljning är ett motsvarande problem eftersom den gör det möjligt att på ett konstgjort sätt försämma resultatet t.ex. genom att ett i Finland verksamt dotterbolag upptar obehövligen ett lån eller beställer obehövligen konsultservice hos moderbolaget.

I Finlands konkurrentländer är kontrollen av detta fenomen effektivare. För några år sedan skärpte man också i Finland kraven på dokumentation av koncernintern försäljning. Men det borde ännu kontrolleras om vår lagstiftning till alla delar motsvarar ändrad praxis på området.

Centerns riksdagsgrupp föreslår att riksdagen godkänner ett uttalande som förutsätter att regeringen omedelbart vidtar åtgärder för att revidera företagsbeskattningen i en riktning som stödjer tillväxt och skapar nya arbetstillfällen.

Förslag

Vi föreslår med anledning av det ovan sagda

att lagförslag 1, 4—6 och 9—12 i regeringens propositione RP 50/2011 rd och lagförslag 3 i RP 130/2011 rd godkänns enligt utskottets betänkande,

att lagförslag 1 och 4 i regeringens proposition RP 130/2011 rd godkänns med ändringar (**Reservationens ändringsförslag**),

att lagförslag 2 i regeringens proposition RP 50/2011 rd och RP 130/2011 rd godkänns ändrat och förenat med lagförslag 2 (**Reservationens ändringsförslag**),

att lagförslag 7 och 8 i regeringens proposition RP 50/2011 rd förkastas,

att lagförslag LM 38/2011 godkänns och

att ett uttalande godkänns (**Reservationens förslag till uttalande**).

Reservationens ändringsförslag

1.

Lag

om inkomstskatteskalan för 2012

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Vid beskattningen för 2012 bestäms den inkomstskatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstskattelagen (1535/1992) ska betalas till staten i enlighet med en progressiv inkomstskatteskala enligt följande:

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på den del av inkomsten som överskrider den nedre gränsen, %
15 600—23 200	8	6,5
23 200—37 800	502	17,5
37 800—68 200	3 057	21,5
68 200—90 000	9 593	30,75
90 000—160 000	16 296	33,75
160 000—	39 922	35,75

2.

Lag**om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 33 b § 1 mom., 58 § 1 mom., 93 § 3 mom., 106 §, 124 § 2 och 3 mom., 125 § 2 mom., 127 a § 1 mom. samt 127 b och 131 a §,

av dem 33 b § 1 mom. sådant det lyder i lag 1143/2005, 58 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 1126/1996, 716/2004 och 409/2005, 106 § och 125 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1410/2010, 124 § 2 mom. sådant det lyder i lag 716/2004 och 3 mom. sådant det lyder i lag 1365/2009, 127 a § 1 mom. sådant det lyder i lag 946/2008, 127 b § sådan den lyder i lagarna 1162/2002, 1273/2004 och 1218/2006 samt 131 a § sådan den lyder i lag 1741/2009 och

fogas till 58 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1502/1993, 1333/1995, 1126/1996, 475/1998, 716/2004, 409/2005 och 1741/2009, ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2—7 mom. blir 3—8 mom, till lagen en ny 92 d §, till 124 §, sådan den lyder i lagarna 533/1998, 716/2004 och 1365/2009 ett nytt 5 mom. samt till lagen temporärt en ny (utesl.) 124 a och 124 b §, som följer:

33 b §
(Som i FiUB)

124 §

58 §

Ränteutgifter

(2 och 3 mom. som i RP)

(1 mom. som i FiUB)

Utöver det som föreskrivs i 1 mom. har den skattskyldige rätt att från sina kapitalinkomster dra av 85 procent av räntorna på sina skulder, om skulden hänför sig till anskaffning eller grundlig reparation av en stadigvarande bostad för den skattskyldige eller hans eller hennes familj (*bostadsskuld*).

Om det i den skattskyldiges beskattningsbara kapitalinkomst ingår kapitalinkomstandel av företagsinkomst som ska fördelas, kapitalinkomstandel för delägare i beskattningssammanslutning, kapitalinkomstandel för delägare i näringsammanslutning och nettokapitalinkomst av skogsbruk, beräknas den inkomstskatt på kapitalinkomst för dessa inkomster så att 90 procent anses som beskattningsbar kapitalinkomst och 10 procent som skattefri inkomst (Nytt)

58 b §
(Utesl.)

124 a och b §
(Som i FiUB)

92 d § (Ny)

Stöd för närståendevård

124 c §
(Utesl.)

Stöd för närståendevård som erhållits med stöd av lagen om stöd för närståendevård (937/2005) är inte skattepliktigt stöd.

125 och 127 a §
(Som i FiUB)

93 och 106 §
(Som i FiUB)

127 b §

Grunden för hushållsavdrag

Den skattskyldige får dra av

1) arbetsgivares socialskyddsavgift, obligatorisk arbetspensionsavgift, olycksfallsförsäkringspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och grupplivförsäkringspremie som den skattskyldige har betalt för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag samt dessutom 30 procent av den utbetalda lönen,

2) 60 procent av en ersättning för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag och som har betalats till en i förskottsuppbördsregistret inför person som avses i 25 § i lagen om förskottsupp-

börd (1118/1996) och som idkar inkomstskattepliktig verksamhet,

3) 60 procent av en ersättning för normalt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete som har betalats till ett allmännyttigt samfund som avses i 22 § i denna lag.

131 a §
(Som i FiUB)

Ikraftträdandebestämmelsen

(1 och 2 mom. som i FiUB)

Lagens 124 a § (*utesl.*) gäller till och med den 31 december 2012 och *den* tillämpas vid beskattningen för 2012.

(4 mom. som i FiUB)

4.

Lag**om ändring och temporär ändring av lagen om skatteredovisning**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras lagen om skatteredovisning (532/1998) 12 §, sådan den lyder i lag 1364/2009, som följer (*utesl.*):

12 §
(Som i FiUB)

12 a och 12 b §
(*Utesl.*)

Ikraftträdandebestämmelsen
(1 och 2 mom. som i FiUB)
(3 och 4 mom. *utesl.*)
(5 mom. som i FiUB)

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen omedelbart vidtar åtgärder för att änd-

ra företagsbeskattningen så att den stödjer tillväxt och uppkomsten av nya arbetstillfällen.

Helsingfors den 7 december 2011

Mika Lintilä /cent
Esko Kiviranta /cent
Timo Kalli /cent

Markku Rossi /cent
Antti Rantakangas /cent

RESERVATION 2

Motivering

Lagen om inkomstskatteskalan

Alla finska medborgare som är förmögna att arbeta ska betala skatt efter betalningsförmåga för att staten ska kunna minska inkomstskillnaderna och finansiera tjänster. Man kan redan nu se att en allt större del av statens skatteintäkter kommer från olika slag av plattskatter, som moms och samfunds- och kapitalskatt. Dessutom har de lättnader som de styrande partierna har medgett i inkomstskatterna till staten lett till att kommunalskatterna har höjts och därmed har skattepolitiken klart gynnat höginkomsttagarna mest. Många skatteavdrag gynnar också främst höginkomsttagarna och därmed kan avdragens näringspolitiska betydelse ifrågasättas.

Ekonomiskpolitiska undersökningar visar att skattehöjningarna för högsinkomsttagare inte leder till att deras utbud på arbete minskar. Oberoende finländska experter har dessutom räknat ut att vi med hänsyn till målen för inkomstfördelningen i välfärdsstaten Finland skulle ha all anledning att beskatta höginkomsttagarna klart strängare än vad som har varit fallet de senaste 15 åren.

Vi föreslår därför att marginals-katten på det fjärde steget (över 70 300 euro per år) höjs till 32 procent. Dessutom föreslår vi för höjning av skattesatsen för personer med exceptionellt stora inkomster ett nytt femte steg i inkomstskatteskalen vid nedre gränsen 100 000 euro som innebär att skattesatsen för den del av inkomsten som går över nedre gränsen är 36 procent.

Kapitalskatten för stiftelser och föreningar

Skatteunderlaget behöver breddas på ett rättvist sätt genom att utsträcka beskattningen till stora stiftelsers och föreningars kapitalinkomster. Statens revisionsverk (SRV) bedömer att de fem största stiftelserna ensamma haft en skatteför-

mån på 29-45 miljoner euro 2004-2005. SRV uppskattar att stiftelsernas tillgångar ligger kring 12-15 miljoner euro. Det är oskäligt att också de minsta företagen som är utsatta för marknadsrisker måste betala kapitalskatt, medan verkligt förmögna föreningar och stiftelser får sina stadiga kapitalinkomster skattefria.

Den reform vi föreslår gäller bara de största stiftelserna och mycket välbärgade föreningar. Det finns gott om små föreningar och stiftelser i Finland som för sin verksamhet är beroende av skattefria kapitalinkomster. Deras kapitalinkomster kan gärna få vara skattefria upp till 100 000 euro. Skattesatsen får också vara lägre än den allmänna kapitalskattesatsen, dvs. 15 procent. Därmed skulle reformen inte alls beröra lejonparten av finländska föreningar och stiftelser. Den skulle inte heller vara till skada för allmännyttiga samfund och föreningar typ Borgbacken som får inkomster från annat än kapitalinkomster. Vi vill inte heller att universitet som inrättats som stiftelser ska omfattas av kapitalbeskattning, för det föreskrivs särskilt om dem i 21 a § i inkomstskattelagen, och för att sådana universitet inte skulle gynnas av att behandlas anorlunda.

Hushållsavdraget

Vi Sannfinländarna stöder inte ett minskat hushållsavdrag. Ett hushållsavdrag av nuvarande storlek är ett livsvillkor för många små serviceföretagares affärsverksamhet. Regeringen tvingar genom sina åtgärder många av de här företagen till arbetslöshetskartoteket. Det är vår syn att ett minskat hushållsavdrag leder till ökad arbetslöshet och den vägen till ökade arbetslöshets- och socialkostnader. Dessutom hävdar Skattebetalarnas centralförbund att om hushållsavdraget minskar, ökar den svarta ekonomin. Därför kan man på goda grunder ifrågasätta finansministeriets kalkyler över nyttan av ett minskat hushållsavdrag, eftersom minskad efter-

frågan och ökat svarjobbade kommer att sluka lejonparten av de förväntade skatteinkomsterna.

Samfundsskatten och de temporärt höjda avskrivningarna på produktiva investeringar

Vi Sannfinländare betraktar inte regeringens förslag att sänka samfundsskatten med 1,5 procentenheter som någon särskilt betydelsefull insats, åtminstone inte för små och medelstora företag. För dem betyder skattesänkningen inte någon sådan fördel i euro som skulle kulminera i tillväxt eller uppmuntra dem att anställa ny arbetskraft. Det är storföretagen som kammar hem vinsten från den sänkta samfundsskatten. Vi befarar att delägarna i storföretagen stoppar den fiskala nyttan i egen ficka och inte alls tänker plöja ner den i tillväxt och sysselsättning. Deras verksamhet styrs av globala marknadskrafter som futtiga skattelösningar inte spelar någon roll för. Därför föreslår vi att skattesänkningen annulleras och som kompensation att de godtagbara avskrivningarna i beskattningen av nya produktiva investeringar som påbörjas 2012 fördubblas. Den ekonomiska utvecklingen 2012 präglas av stor osäkerhet som självfallet gör företagen försiktigare i sina investeringsbeslut. Farhågorna har bara ökat på grund av att de förtroendeindikatorer som Finlands näringslivs företagssektor bollar med de senaste månaderna pekat neråt. En temporär höjning av avskrivningsrätten skulle uppmuntra företagen att investera också nästa år och samtidigt jämna ut lågkonjunkturen. Vi är alltså redo att lätta på skattebördan för sådana patriotiska företag som vågar investera i Finland också i osäkra tider. Vi ser det som riktad stimulans när den är som bäst.

Skogsavdraget och skattesatsen för samfällda skogar

De minimis-stödet till samfällda skogar består av skogsavdraget och en lägre skattesats för kapitalskatten på samfällda förmåner. Skogsavdraget bör ändå inte betraktas som ett de minimis-stöd eftersom det handlar om avdragsrätt för anskaffningsutgifter och inte alls om något statligt stöd. En samfällad skog är en form av ägande och därmed bör den kunna ha en annorlunda kapitalskattesats utan att skillnaden i skattesatser tolkas som de minimis-stöd. Följaktligen tillstyrker vi inte den föreslagna lagändringen till denna del och föreslår att den förkastas.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslag 1, 4–12 i regeringens propositione RP 50/2011 rd och lagförslag 3 i regeringens proposition rp 50/2011 och RP 130/2011 rd samt lagförslag 4 i RP 130/2011 godkänns enligt utskottets betänkande,

*att lagförslag 1 i RP 130/2011 rd godkänns med ändringar (**Reservationens ändringsförslag**),*

*att lagförslag 2 i regeringens proposition RP 50/2011 rd och RP 130/2011 rd godkänns ändrat och förenat med lagförslag 2 (**Reservationens ändringsförslag**)*

*att ett nytt lagförslag 13 godkänns (**Reservationens nya lagförslag**).*

*Reservationens ändringsförslag***1.****Lag****om inkomstskatteskalan för 2012**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Vid beskattningen för 2012 bestäms den inkomstskatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstskattelagen (1535/1992) ska betalas till staten i enlighet med en progressiv inkomstskatteskala enligt följande:

Beskattnings- bar förvärvsin- komst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på den del av inkomsten som överskrider den nedre gränsen, %
16 100—23 900	8	6,5
23 900—39 100	515	17,5
39 100—100 000	9 883	32,0
100 000—	19 387	36,0

2.**Lag****om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i inkomstskattelagen(1535/1992) 23 § 1 mom., 33 b § 1 mom., 58 § 1 mom., 93 § 3 mom., 106 §, 124 § 2 och 3 mom., 125 § 2 mom. (*utesl.*) och 131 a §,

av dem sådana de lyder, 33 b § 1 mom. i lag 1143/2005, 58 § 1 mom. i lagarna 1126/1996, 716/2004 och 409/2005, 106 § och 125 § 2 mom. i lag 1410/2010, 124 § 2 mom. i lag 716/2004 och 3 mom. i lag 1365/2009 (*utesl.*) samt 131 § i lag 1741/2009, och

fogas till 58 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1502/1993, 1333/1995, 1126/1996, 475/1998, 716/2004, 409/2005 och 1741/2009, ett nytt 2 mom., varvid nuvarande 2—7 mom. blir 3—8 mom. samt till lagen temporärt en ny 58 b §, en ny 124 a § och 124 b § (*utesl.*) som följer:

23 § (Ny)

Skattskyldighet för allmännyttiga samfund

De allmännyttiga samfund som avses i 22 § är skattskyldiga för inkomst av näringsverksamhet. De är också skattskyldiga för kapitalinkomst som överstiger 100 000 euro per år enligt den inkomstskatteprocent som anges i 142 § 2 mom. Dessutom är de skattskyldiga till kommunen och församlingen för inkomst av fastigheter eller delar av fastigheter som använts för andra än allmänna och allmännyttiga ändamål enligt den inkomstskatteprocent som anges i 124 § 3 mom.

33 b, 58, 58 b, 93 och 106 §
(Som i FiUB)

124 §

Fastställande av skatten

På kapitalinkomst betalas 30 procent i inkomstskatt (*inkomstskattesats för kapitalinkomst*). Till den del den beskattningsbara kapitalinkomsten för en skattskyldig överstiger 50 000 euro betalas 32 procent i inkomstskatt (*höjd inkomstskattesats för kapitalinkomst*). Inkomstskattesatsen för samfund och samfällda

förmåner är 26 procent. *Inkomstskattesatsen för allmännyttiga samfund är 15 procent av kapitalinkomsten*. Angående fördelningen av samfundsskatten och skatten på samfällda förmåner mellan olika skattetagare bestäms i lagen om skatteredovisning (532/1998).

(3 mom. som i FiUB)

124 a och b §
(Som i FiUB)

124 c §
(Utesl.)

125 §
(Som i FiUB)

127 a och 127 b §
(Utesl.)

131 a §
(Som i FiUB)

Ikraftträdandebestämmelsen

(1 och 2 mom. som i FiUB)

Lagens 124 § (*utesl.*) gäller till och med den 31 december och tillämpas på beskattningen för 2012.

(4 mom. som i FiUB)

13.**Lag****om temporärt höjda avskrivningar på produktiva investeringar**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

En skattskyldig som bedriver näringsverksamhet har rätt att för sådana byggnader, ma-

skiner och anläggningar som avses i 2 och 4 § och som den skattskyldige använder i produktiv verksamhet och tar i bruk kalenderåret 2012 i beskattningen dra av anskaffningsutgifterna på det sätt som föreskrivs i denna lag.

2 §

Avskrivning på byggnad

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 34 § 2 mom. I punkten i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) får de avskrivningar som skatteåret 2012 görs på anskaffningsutgiften för en byggnad som den skattskyldige använder som fabrik eller verkstad uppgå till högst 14 procent av den anskaffningsutgift för byggnaden som inte har avskrivits. Om en byggnad som hör till anläggningstillgångarna endast delvis används i produktiv verksamhet, får avskrivningen göras på den del av anskaffningsutgiften för byggnaden som motsvarar den produktiva användningen.

3 §

Påbörjande av byggandet

En förutsättning för att en höjd avskrivning ska få göras är att byggandet har påbörjats den 1 januari 2012 eller därefter. Om inte annat framgår av särskilda omständigheter, ska byggandet anses påbörjat när arbetena på byggnadsgrunden har inletts. Såsom arbeten på byggnadsgrunden avses i detta fall inte eventuella grävnings- eller sprängningsarbeten.

Med byggande avses i denna lag vidtagande av sådana byggnadsåtgärder för vilka det enligt markanvändnings- och bygglagen (132/1999) krävs bygglov som berättigar till uppförande av nybyggnad.

4 §

Avskrivning på maskiner och anläggningar

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 30 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet får de avskrivningar som skatteåret 2012 görs på anskaffningsutgiften för en byggnad som den skattskyldige använder som fabrik eller verkstad uppgå till högst 50 procent av den anskaffningsutgift för byggnaden som inte har avskrivits.

5 §

Bokföring och rapportering

En förutsättning för att avskrivningarna enligt denna lag ska kunna dras av i beskattningen är att den avskrivning som görs på anskaffningsutgiften har dragits av som utgift också i den skattskyldiges bokföring. Den skattskyldige ska med tanke på verkställandet av beskattningen på ett tillförlitligt sätt redogöra för den tidpunkt då byggnaden, maskinen eller anläggningen togs i bruk. Anskaffningsutgifterna för maskiner och anläggningar ska i den skattskyldiges bokföring specificeras så tydligt att de lätt kan särskiljas från övriga utgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 7 december 2011

Pietari Jääskeläinen /saf
 Ville Vähämäki /saf
 Pentti Kettunen /saf